

פתרון תרגיל מספר 1 - אינפי 2

שם: מיכאל גרינבאום, ת.ז: 211747639

1 בנובמבר 2018

1. הגדרות:

(א) צ"ל: הגדר f אינטגרבילית ב $[a, b]$
הגדרה חלוקה: יהי $[a, b] \subset \mathbb{R}$ קטע סופי. קבוצה סופית $P = \{x_0, x_1, \dots, x_n\}$ נקראת חלוקה של $[a, b]$ כאשר מתקיים

$$a = x_0 < x_1 < \dots < x_{n-1} < x_n = b$$

הגדרה לאינטגרל: יהי $[a, b] \subset \mathbb{R}$ קטע סופי. תהי $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ פונקציה חסומה, $\forall x \in [a, b], m \leq f(x) \leq M$,
תהי $P = \{x_0, x_1, \dots, x_n\}$ חלוקה של $[a, b]$. נגדיר

$$m_i \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\}$$

$$M_i \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\}$$

נגדיר את סכום דרבו התחתון להיות

$$L(f, P) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n m_i (x_i - x_{i-1})$$

ואת סכום דרבו העליון להיות

$$U(f, P) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n M_i (x_i - x_{i-1})$$

נגדיר את האינטגרל המסוים לפי דרבו התחתון והעליון בהתאמה

$$\int_a^b f(x) dx \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{L(f, P) \mid P \text{ is a partition}\}$$
$$\int_a^b f(x) dx \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{U(f, P) \mid P \text{ is a partition}\}$$

אם מתקיים

$$\int_a^b f(x) dx = \overline{\int_a^b f(x) dx}$$

אזי נאמר כי f אינטגרבילית לפי דרבו בקטע $[a, b]$

מ.ש.ל.א. \ominus

(ב) הגדרת אינטגרל מסוים: אם f אינטגרבילית לפי דרבו בקטע $[a, b]$ אזי

$$\int_a^b f(x) dx = \int_a^b f(x) dx = \overline{\int_a^b f(x) dx}$$

ונאמר ש $\int_a^b f(x) dx$ הוא האינטגרל המסוים של f בקטע $[a, b]$ לפי דרבו.

מ.ש.ל.ב.⊙

2. צ"ל: נתונה חלוקה $P = \{0, \frac{1}{4}, \frac{1}{3}, \frac{2}{3}, \frac{8}{9}, 1\}$, חשבו את $L(f, P)$ ו- $U(f, P)$

$$\begin{aligned} m_1 &\stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_0 \leq x \leq x_1\} = \inf \left\{x^2 \mid 0 \leq x \leq \frac{1}{4}\right\} = 0 \\ m_2 &\stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_1 \leq x \leq x_2\} = \inf \left\{x^2 \mid \frac{1}{4} \leq x \leq \frac{1}{3}\right\} = \left(\frac{1}{4}\right)^2 = \frac{1}{16} \\ m_3 &\stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_2 \leq x \leq x_3\} = \inf \left\{x^2 \mid \frac{1}{3} \leq x \leq \frac{2}{3}\right\} = \left(\frac{1}{3}\right)^2 = \frac{1}{9} \\ m_4 &\stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_3 \leq x \leq x_4\} = \inf \left\{x^2 \mid \frac{2}{3} \leq x \leq \frac{8}{9}\right\} = \left(\frac{2}{3}\right)^2 = \frac{4}{9} \\ m_5 &\stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_4 \leq x \leq x_5\} = \inf \left\{x^2 \mid \frac{8}{9} \leq x \leq 1\right\} = \left(\frac{8}{9}\right)^2 = \frac{64}{81} \\ M_1 &\stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_0 \leq x \leq x_1\} = \sup \left\{x^2 \mid 0 \leq x \leq \frac{1}{4}\right\} = \left(\frac{1}{4}\right)^2 = \frac{1}{16} \\ M_2 &\stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_1 \leq x \leq x_2\} = \sup \left\{x^2 \mid \frac{1}{4} \leq x \leq \frac{1}{3}\right\} = \left(\frac{1}{3}\right)^2 = \frac{1}{9} \\ M_3 &\stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_2 \leq x \leq x_3\} = \sup \left\{x^2 \mid \frac{1}{3} \leq x \leq \frac{2}{3}\right\} = \left(\frac{2}{3}\right)^2 = \frac{4}{9} \\ M_4 &\stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_3 \leq x \leq x_4\} = \sup \left\{x^2 \mid \frac{2}{3} \leq x \leq \frac{8}{9}\right\} = \left(\frac{8}{9}\right)^2 = \frac{64}{81} \\ M_5 &\stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_4 \leq x \leq x_5\} = \sup \left\{x^2 \mid \frac{8}{9} \leq x \leq 1\right\} = 1 \end{aligned}$$

עתה נחשב את $L(f, P)$ ו- $U(f, P)$

$$\begin{aligned} L(f, P) &\stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^5 m_i (x_i - x_{i-1}) = 0 \cdot \left(\frac{1}{4} - 0\right) + \frac{1}{16} \cdot \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{4}\right) + \frac{1}{9} \cdot \left(\frac{2}{3} - \frac{1}{3}\right) + \frac{4}{9} \cdot \left(\frac{8}{9} - \frac{2}{3}\right) + \frac{64}{81} \cdot \left(1 - \frac{8}{9}\right) \\ &= \frac{1}{16} \cdot \left(\frac{1}{12}\right) + \frac{1}{9} \cdot \left(\frac{1}{3}\right) + \frac{4}{9} \cdot \left(\frac{2}{9}\right) + \frac{64}{81} \cdot \left(\frac{1}{9}\right) = \frac{1}{16 \cdot 12} + \frac{1}{27} + \frac{8}{81} + \frac{64}{729} = \frac{10675}{46656} \approx 0.2288 \\ U(f, P) &\stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^5 M_i (x_i - x_{i-1}) = \frac{1}{16} \cdot \left(\frac{1}{4} - 0\right) + \frac{1}{9} \cdot \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{4}\right) + \frac{4}{9} \cdot \left(\frac{2}{3} - \frac{1}{3}\right) + \frac{64}{81} \cdot \left(\frac{8}{9} - \frac{2}{3}\right) + 1 \cdot \left(1 - \frac{8}{9}\right) \\ &= \frac{1}{16} \cdot \left(\frac{1}{4}\right) + \frac{1}{9} \cdot \left(\frac{1}{12}\right) + \frac{4}{9} \cdot \left(\frac{1}{3}\right) + \frac{64}{81} \cdot \left(\frac{2}{9}\right) + 1 \cdot \left(\frac{1}{9}\right) = \frac{1}{64} + \frac{1}{108} + \frac{4}{27} + \frac{128}{729} + \frac{1}{9} = \frac{21449}{46656} \approx 0.4597 \end{aligned}$$

מ.ש.ל.⊙

3. צ"ל: $D(x)$ לא אינטגרלית ב- $[a, b]$ תהי $P = \{x_0, x_1, \dots, x_n\}$ חלוקה כלשהי של $[a, b]$ אזי מתקיים

$$\begin{aligned} m_i &\stackrel{\text{def}}{=} \inf \{D(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = 0 \\ M_i &\stackrel{\text{def}}{=} \sup \{D(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = 1 \end{aligned}$$

ולכן מתקיים,

$$U(D, P) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n M_i(x_i - x_{i-1}) = 1 \cdot \sum_{i=1}^n (x_i - x_{i-1}) = b - a$$

$$L(D, P) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n m_i(x_i - x_{i-1}) = 0 \cdot \sum_{i=1}^n (x_i - x_{i-1}) = 0$$

ולכן מתקיים,

$$\int_a^b D(x) dx \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{L(D, P) \mid P\} = 0$$

$$\int_a^b D(x) dx \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{U(D, P) \mid P\} = b - a$$

ולכן $\int_a^b D(x) dx \neq \overline{\int_a^b D(x) dx}$, כלומר הפונקציה $D(x)$ אינה אינטגרבילית בקטע $[a, b]$

מ.ש.ל.⊙

4. צ"ל: תהי A קבוצה סופית ב $[0, 1]$. תהי $f; [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ כך ש $f(x) = \begin{cases} 0 & x \notin A \\ 1 & x \in A \end{cases}$, הוכיחו ש f אינטגרבילית וחשבו

$$\int_0^1 f(x) dx$$

הוכחה:

יהי $\varepsilon > 0$,

נסמן ב $A = \{y_1, \dots, y_k\}$, נגדיר סדרת u_i, v_i כך שיתקיים:

1. $y_i \in (u_i, v_i)$

2.

$$\sum_{i=1}^k v_i - u_i < \varepsilon$$

הערה: אם $y_1 = a$, נגדיר $u_1 = a$ ואם $y_k = b$, נגדיר $v_k = b$,

נשים לב כי $P = \{a, u_1, v_1, \dots, u_k, v_k, b\}$, עדיין מוגדרת היטב כי יהיו איברים שווים בקבוצה,

ולכן אם $y_1 = a$ לדוגמא נקבל כי $P = \{a, v_1, \dots, u_k, v_k, b\} = \{a, u_1, v_1, \dots, u_k, v_k, b\}$ ולכן החלוקה מוגדרת היטב

נגדיר חלוקה $P = \{a, u_1, v_1, \dots, u_k, v_k, b\}$, (נשים לב שהחלוקה מוגדרת היטב כי נוכל לבחור את u_i, v_i כך ש $v_i < u_{i+1}$)

נשים לב שעבור $[x_{i-1}, x_i]$ כך ש $x_{i-1} \neq u_j$ מתקיים כי $x \notin A$ ולכן $f(x) = 0$ ולכן $\forall x \in [x_{i-1}, x_i]$, $f(x) = 0$

עתה נחשב m_i, M_i עבור $x_{i-1} \neq u_j$ ונקבל

$$m_i \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \inf \{0 \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = 0$$

$$M_i \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \sup \{0 \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = 0$$

נשים לב כי $\exists y_0 \in [u_i, v_i]$ כך ש $f(y_0) = 0$,

אחרת קיימות אינסוף נקודות ב A בסתירה להנחה שב A יש מספר סופי של נקודות

עתה נחשב m_i, M_i עבור $x_{i-1} = u_j$ ונקבל

$$m_i \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = 0$$

$$M_i \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = 1$$

נסמן את מספר הקטעים ב P , ולכן מתקיים

$$\begin{aligned} U(f, P) - L(f, P) &= \sum_{i=1}^N (M_i - m_i) \cdot (x_i - x_{i-1}) \\ &= \sum_{\substack{i=1 \\ x_i \neq u_j}}^N (M_i - m_i) \cdot (x_i - x_{i-1}) + \sum_{i=1}^k (M_i - m_i) \cdot (v_i - u_i) \\ &= 0 \cdot \sum_{\substack{i=1 \\ x_i \neq u_j}}^N (x_i - x_{i-1}) + \sum_{i=1}^k (M_i - m_i) \cdot (v_i - u_i) \\ &= 0 + 1 \cdot \sum_{i=1}^k (v_i - u_i) = \sum_{i=1}^k (v_i - u_i) \leq \varepsilon \end{aligned}$$

ולכן מתקיים ממשפט 2.3 שהתנאים שקולים כי f אינטגרבילית בקטע $[0, 1]$,
 תהי $P = \{x_0, \dots, x_n\}$ חלוקה של $[0, 1]$, יהי $i \in \{1, 2, \dots, n\}$ אזי $\exists y_0 \in [x_{i-1}, x_i]$ כך ש $f(y_0) = 0$
 אחרת קיימות אינסוף נקודות ב A בסתירה להנחה שב A יש מספר סופי של נקודות
 ולכן לכל חלוקה P ולכל $i \in \{1, 2, \dots, n\}$ מתקיים $m_i = 0$,
 ולכן $L(f, P) = \sum_{i=1}^N m_i \cdot (x_i - x_{i-1}) = 0 \cdot \sum_{i=1}^N (x_i - x_{i-1}) = 0$ ולכן
 ומהיות f אינטגרבילית מתקיים כי

$$\int_0^1 f(x) dx \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{L(P, f) \mid P\} = 0 = \int_0^1 f(x) dx$$

מ.ש.ל. ⊙

5. צ"ל: חשבו את האינטגרלים הבאים

$$(א) \text{ צ"ל: חשבו } \int_a^b x^{100} dx$$

i. טענת עזר: עבור $N > 0$, x^N אינטגרבילית וגם $\int_a^b x^N dx = \frac{1}{N+1} \cdot (b^{N+1} - a^{N+1})$
 נגדיר סדרת חלוקות $(P_n)_{n=1}^\infty$ אופן הבא: $P_n = \{a, a \cdot q, a \cdot q^2, \dots, a \cdot q^n\}$ כאשר $q = \left(\frac{b}{a}\right)^{\frac{1}{n}}$,
 נשים לב כי הנוסחה לאיבר x_i היא: $x_i = a \cdot q^i$,
 נחשב m_i, M_i נשים לב כי x^N פונקציה מונוטונית עולה עבור $N > 0$ בקטע $[a, b]$ כאשר $a > 0$, ולכן
 $m_i \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \inf \{x^N \mid a \cdot q^{i-1} \leq x \leq a \cdot q^i\} = (a \cdot q^{i-1})^N$
 $M_i \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \sup \{x^N \mid a \cdot q^{i-1} \leq x \leq a \cdot q^i\} = (a \cdot q^i)^N$

עתה נחשב את $L(f, P_n)$

$$\begin{aligned}
L(f, P_n) &\stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n m_i (x_i - x_{i-1}) = \sum_{i=1}^n (a \cdot q^{i-1})^N \cdot (a \cdot q^i - a \cdot q^{i-1}) \\
&= \sum_{i=1}^n (a \cdot q^{i-1})^N \cdot a(q-1) \cdot q^{i-1} = a^{N+1} \cdot (q-1) \cdot \sum_{i=1}^n (q^{i-1})^N \cdot q^{i-1} \\
&= a^N \cdot (q-1) \cdot \sum_{i=1}^n (q^{i-1})^{N+1} = a^{N+1} \cdot (q-1) \cdot \sum_{i=1}^n (q^{N+1})^{i-1} \\
&= a^{N+1} \cdot (q-1) \cdot \frac{(q^{N+1})^n - 1}{q^{N+1} - 1} = a^{N+1} \cdot \left((q^{N+1})^n - 1 \right) \cdot \frac{q-1}{q^{N+1} - 1} \\
&= a^{N+1} \cdot \left((q^n)^{N+1} - 1 \right) \cdot \frac{q-1}{q^{N+1} - 1} = a^{N+1} \cdot \left(\frac{b^{N+1}}{a^{N+1}} - 1 \right) \cdot \frac{q-1}{q^{N+1} - 1} = \\
&\stackrel{*}{=} (b^{N+1} - a^{N+1}) \cdot \frac{q-1}{q^{N+1} - 1} = (b^{N+1} - a^{N+1}) \cdot \frac{\left(\frac{b}{a}\right)^{\frac{1}{n}} - 1}{\left(\frac{b}{a}\right)^{\frac{N+1}{n}} - 1}
\end{aligned}$$

עתה נחשב $U(f, P_n)$

$$\begin{aligned}
U(f, P_n) &\stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n M_i (x_i - x_{i-1}) = \sum_{i=1}^n (a \cdot q^i)^N \cdot (a \cdot q^i - a \cdot q^{i-1}) \\
&= \sum_{i=1}^n (a \cdot q^i)^N \cdot a(q-1) \cdot q^{i-1} = q^N \cdot a^{N+1} \cdot (q-1) \cdot \sum_{i=1}^n (q^{i-1})^{N+1} \cdot q^{i-1} \\
&= q^N \cdot L(f, P_n) \stackrel{**}{=} \left(\frac{b}{a}\right)^{\frac{N}{n}} \cdot L(f, P_n)
\end{aligned}$$

נסמן $\alpha = \frac{b}{a}$, תחילה נחשב את גבול $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha^x - 1}{\alpha^{(N+1)x} - 1}$ שהינו גבול עזר בחישובינו

$$\begin{aligned}
\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha^x - 1}{\alpha^{(N+1)x} - 1} &\stackrel{L_0}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha^x \cdot \ln(\alpha)}{\alpha^{(N+1)x} \cdot \ln(\alpha^{N+1})} \\
&= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln(\alpha)}{\alpha^{Nx} \cdot (N+1) \cdot \ln(\alpha)} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{\alpha^{Nx} \cdot (N+1)} \\
&= \frac{1}{N+1} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{\alpha^{Nx}} = \frac{1}{N+1} \cdot \frac{1}{1} \stackrel{***}{=} \frac{1}{N+1}
\end{aligned}$$

עתה נחשב את $\lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n)$

$$\begin{aligned}
\lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n) &\stackrel{*}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} (b^{N+1} - a^{N+1}) \cdot \frac{\alpha^{\frac{1}{n}} - 1}{\alpha^{\frac{N+1}{n}} - 1} = (b^{N+1} - a^{N+1}) \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\alpha^{\frac{1}{n}} - 1}{\alpha^{\frac{N+1}{n}} - 1} \\
&\stackrel{\text{Heine}}{=} (b^{N+1} - a^{N+1}) \cdot \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha^x - 1}{\alpha^{(N+1)x} - 1} \stackrel{***}{=} \frac{(b^{N+1} - a^{N+1})}{N+1}
\end{aligned}$$

עתה נחשב את $\lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n)$, נשים לב כי $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{b}{a}\right)^{\frac{N}{n}} = 1$, ולכן:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n) \stackrel{**}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{b}{a}\right)^{\frac{N}{n}} \cdot L(f, P_n) = \frac{(b^{N+1} - a^{N+1})}{N+1} \cdot 1 = \frac{(b^{N+1} - a^{N+1})}{N+1}$$

ולכן קיבלנו כי $\lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n) = \frac{(b^{N+1} - a^{N+1})}{N+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n)$ ואינטגרל שווה לגבול ולכן $N > 0$ והאינטגרל שווה לגבול ולכן

$$\int_a^b x^N dx = \frac{1}{N+1} \cdot (b^{N+1} - a^{N+1})$$

מ.ש.ל.⊙טענת עזר

ולכן נציב בטענת העזר $N = 100$, ונקבל כי x^{100} אינטגרבילית וגם מתקיים

$$\int_a^b x^{100} dx = \frac{(b^{101} - a^{101})}{101}$$

מ.ש.ל.א.⊙

(ב) צ"ל: חשבו $\int_a^b 3^x dx$ נגדיר סדרת חלוקות $(P_n)_{n=1}^\infty$ אופן הבא: $P_n = \{a, a + \frac{b-a}{n}, a + \frac{b-a}{n} \cdot 2, \dots, b\}$ נשים לב כי הנוסחא לאיבר x_i היא: $x_i = a + \frac{b-a}{n} \cdot i$ נחשב m_i, M_i נשים לב כי 3^x פונקציה מונוטונית עולה בקטע $[a, b]$ עבור $a > 0$ ולכן

$$m_i \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \inf \left\{ 3^x \mid a + \frac{b-a}{n} \cdot (i-1) \leq x \leq a + \frac{b-a}{n} \cdot i \right\} = 3^{a + \frac{b-a}{n} \cdot (i-1)}$$

$$M_i \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \sup \left\{ 3^x \mid a + \frac{b-a}{n} \cdot (i-1) \leq x \leq a + \frac{b-a}{n} \cdot i \right\} = 3^{a + \frac{b-a}{n} \cdot i}$$

עתה נחשב את $L(f, P_n)$

$$\begin{aligned} L(f, P_n) &\stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n m_i (x_i - x_{i-1}) = \sum_{i=1}^n 3^{a + \frac{b-a}{n} \cdot (i-1)} \cdot \left(\frac{b-a}{n} \right) \\ &= \left(\frac{b-a}{n} \right) \cdot \sum_{i=1}^n 3^{a + \frac{b-a}{n} \cdot (i-1)} = \left(\frac{b-a}{n} \right) \cdot 3^a \sum_{i=1}^n 3^{\frac{b-a}{n} \cdot (i-1)} \\ &= \left(\frac{b-a}{n} \right) \cdot 3^a \cdot \frac{\left(3^{\frac{b-a}{n}} \right)^n - 1}{3^{\frac{b-a}{n}} - 1} = 3^a \cdot (3^{b-a} - 1) \cdot \frac{\left(\frac{b-a}{n} \right)}{3^{\frac{b-a}{n}} - 1} \stackrel{*}{=} (3^b - 3^a) \cdot \frac{\left(\frac{b-a}{n} \right)}{3^{\frac{b-a}{n}} - 1} \end{aligned}$$

עתה נחשב את $U(f, P_n)$

$$\begin{aligned} U(f, P_n) &\stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n m_i (x_i - x_{i-1}) = \sum_{i=1}^n 3^{a + \frac{b-a}{n} \cdot (i)} \cdot \left(\frac{b-a}{n} \right) \\ &= \left(\frac{b-a}{n} \right) \cdot \sum_{i=1}^n 3^{a + \frac{b-a}{n} \cdot (i)} = \left(\frac{b-a}{n} \right) \cdot 3^a \sum_{i=1}^n 3^{\frac{b-a}{n} \cdot (i)} \\ &= \left(\frac{b-a}{n} \right) \cdot 3^a \cdot \frac{\left(3^{\frac{b-a}{n}} \right)^{n+1} - 1}{3^{\frac{b-a}{n}} - 1} = 3^a \cdot (3^{b-a} - 1) \cdot \frac{\left(\frac{b-a}{n} \right) \cdot 3^{\frac{b-a}{n}}}{3^{\frac{b-a}{n}} - 1} = (3^b - 3^a) \cdot \frac{\left(\frac{b-a}{n} \right) \cdot 3^{\frac{b-a}{n}}}{3^{\frac{b-a}{n}} - 1} \\ &\stackrel{**}{=} 3^{\frac{b-a}{n}} \cdot L(f, P_n) \end{aligned}$$

נסמן $\alpha = b - a$, תחילה נחשב את גבול $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha x}{3^{\alpha x} - 1}$ שהינו גבול עזר בחישובינו

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha x}{3^{\alpha x} - 1} \stackrel{L_0^0}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha}{\alpha \cdot 3^{\alpha x} \cdot \ln(3)} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{3^{\alpha x} \cdot \ln(3)} \stackrel{***}{=} \frac{1}{3^0 \cdot \ln(3)} = \frac{1}{\ln(3)}$$

עתה נחשב את $\lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n)$

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n) &\stackrel{*}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} (3^b - 3^a) \cdot \frac{\left(\frac{\alpha}{n} \right)}{3^{\frac{\alpha}{n}} - 1} = (3^b - 3^a) \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{\alpha}{n} \right)}{3^{\frac{\alpha}{n}} - 1} \\ &\stackrel{\text{Heine}}{=} (3^b - 3^a) \cdot \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha x}{3^{\alpha x} - 1} \stackrel{***}{=} \frac{(3^b - 3^a)}{\ln(3)} \end{aligned}$$

ענה נחשב את $U(f, P_n)$, $\lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n)$, נשים לב כי $3^{\frac{\alpha}{n}} = 1$, ולכן:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n) \stackrel{**}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} 3^{\frac{\alpha}{n}} \cdot L(f, P_n) = \frac{(3^b - 3^a)}{\ln(3)} \cdot 1 = \frac{(3^b - 3^a)}{\ln(3)}$$

ולכן קיבלנו כי $\lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n) = \frac{(3^b - 3^a)}{\ln(3)} = \lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n)$, ולכן מהמשפט שהתנאים שקולים נקבל 3^x אינטגרלית והאינטגרל שווה לגבול ולכן

$$\int_a^b 3^x dx = \frac{(3^b - 3^a)}{\ln(3)}$$

מ.ש.ל.ב.⊙

(ג) ז"ל: חשבו $\int_a^b \sqrt[3]{x} dx$

ולכן נציב בטענת העזר מסעיף א' $N = \frac{1}{3}$, ונקבל כי $x^{\frac{1}{3}} = \sqrt[3]{x}$ אינטגרלית וגם מתקיים

$$\int_a^b \sqrt[3]{x} dx = \frac{(b^{\frac{1}{3}+1} - a^{\frac{1}{3}+1})}{\frac{1}{3}+1} = \frac{3}{4} \cdot (b^{\frac{4}{3}} - a^{\frac{4}{3}})$$

מ.ש.ל.ג.⊙

(ד) ז"ל: חשבו $\int_a^b \frac{1}{x} dx$

נגדיר סדרת חלוקות $(P_n)_{n=1}^{\infty}$ אופן הבא: $P_n = \{a, a \cdot q, a \cdot q^2, \dots, a \cdot q^n\}$ כאשר $q = (\frac{b}{a})^{\frac{1}{n}}$, נשים לב כי הנוסחה לאיבר x_i היא: $x_i = a \cdot q^i$, נחשב m_i, M_i

$$m_i \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \inf \{x^N \mid a \cdot q^{i-1} \leq x \leq a \cdot q^i\} = \frac{1}{a \cdot q^i}$$

$$M_i \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \sup \{x^N \mid a \cdot q^{i-1} \leq x \leq a \cdot q^i\} = \frac{1}{a \cdot q^{i-1}}$$

ענה נחשב $U(f, P_n)$

$$\begin{aligned} U(f, P_n) &\stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n M_i (x_i - x_{i-1}) = \sum_{i=1}^n \frac{1}{a \cdot q^{i-1}} \cdot (a \cdot q^i - a \cdot q^{i-1}) \\ &= \sum_{i=1}^n \frac{1}{a \cdot q^{i-1}} \cdot a (q - 1) \cdot q^{i-1} = \sum_{i=1}^n (q - 1) = n \cdot (q - 1) \\ &\stackrel{**}{=} n \cdot \left(\left(\frac{b}{a} \right)^{\frac{1}{n}} - 1 \right) \end{aligned}$$

ענה נחשב את $L(f, P_n)$

$$\begin{aligned} L(f, P_n) &\stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n m_i (x_i - x_{i-1}) = \sum_{i=1}^n \frac{1}{a \cdot q^i} \cdot (a \cdot q^i - a \cdot q^{i-1}) \\ &= \frac{1}{q} \cdot \sum_{i=1}^n \frac{1}{a \cdot q^{i-1}} \cdot a (q - 1) \cdot q^{i-1} = \frac{1}{q} \cdot U(f, P_n) \\ &\stackrel{*}{=} \frac{1}{\left(\frac{b}{a} \right)^{\frac{1}{n}}} \cdot U(f, P_n) \end{aligned}$$

נסמן $\alpha = \frac{b}{a}$, תחילה נחשב את גבול $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha^x - 1}{x}$ שהינו גבול עזר בחישובינו

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha^x - 1}{x} &\stackrel{L_0^0}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha^x \cdot \ln(\alpha)}{1} \\ &= \ln(\alpha) \lim_{x \rightarrow 0^+} \alpha^x = \ln(\alpha) \cdot \frac{1}{1} \stackrel{***}{=} \ln\left(\frac{b}{a}\right) = \ln(b) - \ln(a) \end{aligned}$$

עתה נחשב את $\lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n)$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n) \stackrel{**}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \left(\left(\frac{b}{a} \right)^{\frac{1}{n}} - 1 \right) \stackrel{\text{Heine}}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\alpha^x - 1}{x} \stackrel{***}{=} \ln(b) - \ln(a)$$

עתה נחשב את $\lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n)$ וגם נשים לב שמתקיים $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\left(\frac{b}{a}\right)^{\frac{1}{n}}} = 1$ ולכן:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n) \stackrel{*}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\left(\frac{b}{a}\right)^{\frac{1}{n}}} \cdot U(f, P_n) = (\ln(b) - \ln(a)) \cdot 1 = (\ln(b) - \ln(a))$$

ולכן קיבלנו כי $\lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n) = \ln(b) - \ln(a) = \lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n)$ אינטגרבילית והאינטגרל שווה לגבול ולכן מהמשפט שהתנאים שקולים נקבל $\frac{1}{x}$

$$\int_a^b \frac{1}{x} dx = \ln(b) - \ln(a)$$

מ.ש.ל.ד. ☺

6. צ"ל: הוכיחו או הפריכו את הטענות הבאות

(א) צ"ל: אם f^2 אינטגרבילית בקטע $[a, b]$ אזי f אינטגרבילית בקטע $[a, b]$

לא נכון! נבחר $f(x) = \begin{cases} 1 & x \in \mathbb{Q} \\ -1 & x \notin \mathbb{Q} \end{cases}$, נשים לב כי $f^2(x) = 1$ ולכן לפי מה שראינו בכיתה מתקיים

$$\int_a^b f^2(x) dx = 1 \cdot (b - a) = b - a$$

תהי $P = \{x_0, x_1, \dots, x_n\}$ חלוקה כלשהי של $[a, b]$ אזי מתקיים

$$m_i \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = -1$$

$$M_i \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = 1$$

ולכן מתקיים,

$$U(f, P) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n M_i (x_i - x_{i-1}) = 1 \cdot \sum_{i=1}^n (x_i - x_{i-1}) = b - a$$

$$L(f, P) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n m_i (x_i - x_{i-1}) = -1 \cdot \sum_{i=1}^n (x_i - x_{i-1}) = a - b$$

ולכן מתקיים,

$$\begin{aligned} \int_a^b f(x) dx &\stackrel{\text{def}}{=} \sup \{L(f, P) \mid P\} = a - b \\ \overline{\int_a^b f(x) dx} &\stackrel{\text{def}}{=} \inf \{U(f, P) \mid P\} = b - a \end{aligned}$$

ולכן $\int_a^b f(x) dx \neq \overline{\int_a^b f(x) dx}$

כלומר הפונקציה $f(x)$ אינה אינטגרבילית בקטע $[a, b]$ וגם f^2 אינטגרבילית ב $[a, b]$ בסתירה לטענה

מ.ש.ל.א.⊙

(ב) צ"ל: אם f^3 אינטגרבילית בקטע $[a, b]$ אזי f אינטגרבילית בקטע $[a, b]$ נכון! בהרצאה הוכחנו משפט שעבור כל פונקציה $g : [a, b] \rightarrow [m, M]$ אינטגרבילית בקטע $[a, b]$ ועבור כל פונקציה רציפה ϕ בקטע $[m, M]$ מתקיים כי $h = \phi \circ g$ אינטגרבילית ב $[a, b]$ נבחר $\phi(x) = \sqrt[3]{x}$, נשים לב כי ϕ רציפה בכל קטע $[m, M]$ ונבחר $g = f^3$, נשים לב כי

$$h = \phi \circ g = \sqrt[3]{f^3} = f$$

אזי מהמשפט מתקיים כי $h = f$ אינטגרבילית ב $[a, b]$!

מ.ש.ל.ב.⊙

7. הוכחה:

(א) צ"ל:

$$\int_a^b f(x+c) dx = \int_{a+c}^{b+c} f(x) dx$$

הוכחה:

תחילה נראה ש $f(x)$ אינטגרבילית ב $[a+c, b+c]$ אם $f(x+c)$ אינטגרבילית ב $[a, b]$ \Rightarrow נניח כי $f(x)$ אינטגרבילית ב $[a+c, b+c]$ ונראה כי $f(x+c)$ אינטגרבילית ב $[a, b]$ יהי $\varepsilon > 0$, מהיות $f(x)$ אינטגרבילית ב $[a+c, b+c]$ קיימת חלוקה $P = \{x_0, x_1, \dots, x_n\}$ של $[a+c, b+c]$ כך ש

$$U(f(x), P) - L(f(x), P) \leq \varepsilon$$

נגדיר:

$$\forall i \in \{1, 2, \dots, n\}, x_i^* \stackrel{\text{def}}{=} x_i - c$$

$$P^* \stackrel{\text{def}}{=} \{x_0^*, x_1^*, \dots, x_n^*\}$$

נשים לב ש $\forall i \in \{1, 2, \dots, n\}$ מתקיים כי

$$m_i^* \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x+c) \mid x_{i-1}^* \leq x \leq x_i^*\} = \inf \{f(x+c) \mid x_{i-1} - c \leq x \leq x_i - c\} = \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = m_i$$

$$M_i^* \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x+c) \mid x_{i-1}^* \leq x \leq x_i^*\} = \sup \{f(x+c) \mid x_{i-1} - c \leq x \leq x_i - c\} = \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = M_i$$

ולכן מתקיים:

$$L(f(x+c), P^*) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n m_i^* (x_i^* - x_{i-1}^*) = \sum_{i=1}^n m_i ((x_i - c) - (x_{i-1} - c)) = \sum_{i=1}^n m_i (x_i - x_{i-1}) = L(f(x), P)$$

$$U(f(x+c), P^*) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n M_i^* (x_i^* - x_{i-1}^*) = \sum_{i=1}^n M_i ((x_i - c) - (x_{i-1} - c)) = \sum_{i=1}^n M_i (x_i - x_{i-1}) = U(f(x), P)$$

ולכן מתקיים:

$$U(f(x+c), P^*) - L(f(x+c), P^*) = U(f(x), P) - L(f(x), P) \leq \varepsilon$$

כלומר ממשפט 2.3 שהתנאים הבאים שקולים מתקיים ש $f(x+c)$ אינטגרבילית ב $[a, b]$ \Leftarrow נניח כי $f(x+c)$ אינטגרבילית ב $[a, b]$ ונראה כי $f(x)$ אינטגרבילית ב $[a+c, b+c]$ יהי $\varepsilon > 0$, מהיות $f(x+c)$ אינטגרבילית ב $[a, b]$ קיימת חלוקה $P^* = \{x_0^*, x_1^*, \dots, x_n^*\}$ כך ש

$$U(f(x+c), P^*) - L(f(x+c), P^*) \leq \varepsilon$$

נגדיר :

$$\forall i \in \{1, 2, \dots, n\}, x_i \stackrel{\text{def}}{=} x_i^* + c$$

$$P \stackrel{\text{def}}{=} \{x_0, x_1, \dots, x_n\}$$

נשים לב ש $\forall i \in \{1, 2, \dots, n\}$ מתקיים כי

$$m_i \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \inf \{f(x) \mid x_{i-1}^* + c \leq x \leq x_i^* + c\} = \inf \{f(x+c) \mid x_{i-1}^* \leq x \leq x_i^*\} = m_i^*$$

$$M_i \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \sup \{f(x) \mid x_{i-1}^* + c \leq x \leq x_i^* + c\} = \sup \{f(x+c) \mid x_{i-1}^* \leq x \leq x_i^*\} = M_i^*$$

ולכן מתקיים

$$L(f(x), P) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n m_i (x_i - x_{i-1}) = \sum_{i=1}^n m_i ((x_i^* + c) - (x_{i-1}^* + c)) = \sum_{i=1}^n m_i^* (x_i^* - x_{i-1}^*) = L(f(x+c), P^*)$$

$$U(f(x), P) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n M_i (x_i - x_{i-1}) = \sum_{i=1}^n M_i ((x_i^* + c) - (x_{i-1}^* + c)) = \sum_{i=1}^n M_i^* (x_i^* - x_{i-1}^*) = U(f(x+c), P^*)$$

ולכן מתקיים

$$U(f(x), P) - L(f(x), P) = U(f(x+c), P^*) - L(f(x+c), P^*) \leq \varepsilon$$

כלומר ממשפט 2.3 שהתנאים הבאים שקולים מתקיים ש $f(x)$ אינטגרלית ב $[a+c, b+c]$

עתה נראה שערכי האינטגרלים שווים אם אחת מהן אינטגרלית,

ראינו שלכל חלוקה P של $[a+c, b+c]$ קיימת חלוקה P^* של $[a, b]$ כך ש $L(f(x), P) = L(f(x+c), P^*)$ וכך ש P^* של $[a, b]$ קיימת חלוקה P של $[a+c, b+c]$ כך ש $L(f(x), P) = L(f(x+c), P^*)$ מתקיים כי

$$\int_{a+c}^{b+c} f(x) dx \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{L(f(x), P) \mid P\} \leq \sup \{L(f(x+c), P^*) \mid P^*\} \stackrel{\text{def}}{=} \int_a^b f(x+c) dx$$

באופן דומה ראינו שלכל חלוקה P^* של $[a, b]$ קיימת חלוקה P של $[a+c, b+c]$ כך ש $L(f(x), P) = L(f(x+c), P^*)$ ולכן מתקיים כי

$$\int_a^b f(x+c) dx \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{L(f(x+c), P^*) \mid P^*\} \leq \sup \{L(f(x), P) \mid P\} \stackrel{\text{def}}{=} \int_{a+c}^{b+c} f(x) dx$$

ולכן,

$$\int_{a+c}^{b+c} f(x) dx = \int_a^b f(x+c) dx$$

ולכן מהיות הפונקציות אינטגרליות מתקיים כי:

$$\int_{a+c}^{b+c} f(x) dx = \int_{a+c}^{b+c} f(x) dx = \int_a^b f(x+c) dx = \int_a^b f(x+c) dx$$

ולכן $\int_{a+c}^{b+c} f(x) dx = \int_a^b f(x+c) dx$, כנדרש!

מ.ש.ל.א. ☺

(ב) צ"ל:

$$\int_a^b f(cx) dx = \frac{1}{c} \int_{ac}^{bc} f(x) dx$$

הוכחה:

תחילה נראה ש $f(cx)$ אינטגרלית ב $[a, b]$ אם $f(x)$ אינטגרלית ב $[ca, cb]$

\Rightarrow נניח כי $f(x)$ אינטגרלית ב $[ac, bc]$ ונראה כי $f(xc)$ אינטגרלית ב $[a, b]$

יהי $\varepsilon > 0$, מהיות $f(x)$ אינטגרלית ב $[ac, bc]$ קיימת חלוקה $P = \{x_0, x_1, \dots, x_n\}$ של $[ac, bc]$ כך ש

$$U(f(x), P) - L(f(x), P) \leq \varepsilon \cdot c$$

נגדיר:

$$\forall i \in \{1, 2, \dots, n\}, x_i^* \stackrel{\text{def}}{=} \frac{x_i}{c}$$

$$P^* \stackrel{\text{def}}{=} \{x_0^*, x_1^*, \dots, x_n^*\}$$

נשים לב ש $\forall i \in \{1, 2, \dots, n\}$ מתקיים כי

$$m_i^* \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(xc) \mid x_{i-1}^* \leq x \leq x_i^*\} = \inf \left\{f(xc) \mid \frac{x_{i-1}}{c} \leq x \leq \frac{x_i}{c}\right\} = \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = m_i$$

$$M_i^* \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(xc) \mid x_{i-1}^* \leq x \leq x_i^*\} = \sup \left\{f(xc) \mid \frac{x_{i-1}}{c} \leq x \leq \frac{x_i}{c}\right\} = \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = M_i$$

ולכן מתקיים:

$$L(f(xc), P^*) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n m_i^* (x_i^* - x_{i-1}^*) = \sum_{i=1}^n m_i \left(\frac{x_i}{c} - \frac{x_{i-1}}{c}\right) = \frac{1}{c} \cdot \sum_{i=1}^n m_i (x_i - x_{i-1}) = \frac{1}{c} \cdot L(f(x), P)$$

$$U(f(xc), P^*) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n M_i^* (x_i^* - x_{i-1}^*) = \sum_{i=1}^n M_i \left(\frac{x_i}{c} - \frac{x_{i-1}}{c}\right) = \frac{1}{c} \cdot \sum_{i=1}^n M_i (x_i - x_{i-1}) = \frac{1}{c} \cdot U(f(x), P)$$

ולכן מתקיים:

$$U(f(xc), P^*) - L(f(xc), P^*) = \frac{1}{c} \cdot (U(f(x), P) - L(f(x), P)) \leq \frac{1}{c} \cdot \varepsilon \cdot c = \varepsilon$$

כלומר ממשפט 2.3 שהתנאים הבאים שקולים מתקיים ש $f(xc)$ אינטגרבילית ב $[a, b]$ \Leftrightarrow נניח כי $f(xc)$ אינטגרבילית ב $[a, b]$ ונראה כי $f(x)$ אינטגרבילית ב $[ac, bc]$
יהי $\varepsilon > 0$, מהיות $f(xc)$ אינטגרבילית ב $[a, b]$ קיימת חלוקה $P^* = \{x_0^*, x_1^*, \dots, x_n^*\}$ כך ש

$$U(f(xc), P^*) - L(f(xc), P^*) \leq \frac{\varepsilon}{c}$$

נגדיר :

$$\forall i \in \{1, 2, \dots, n\}, x_i \stackrel{\text{def}}{=} x_i^* \cdot c$$

$$P \stackrel{\text{def}}{=} \{x_0, x_1, \dots, x_n\}$$

נשים לב ש $\forall i \in \{1, 2, \dots, n\}$ מתקיים כי

$$m_i \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \inf \{f(x) \mid x_{i-1}^* \cdot c \leq x \leq x_i^* \cdot c\} = \inf \{f(xc) \mid x_{i-1}^* \leq x \leq x_i^*\} = m_i^*$$

$$M_i \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \sup \{f(x) \mid x_{i-1}^* \cdot c \leq x \leq x_i^* \cdot c\} = \sup \{f(xc) \mid x_{i-1}^* \leq x \leq x_i^*\} = M_i^*$$

ולכן מתקיים

$$L(f(x), P) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n m_i (x_i - x_{i-1}) = \sum_{i=1}^n m_i ((x_i^* \cdot c) - (x_{i-1}^* \cdot c)) = c \cdot \sum_{i=1}^n m_i^* (x_i^* - x_{i-1}^*) = c \cdot L(f(xc), P^*)$$

$$U(f(x), P) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^n M_i (x_i - x_{i-1}) = \sum_{i=1}^n M_i ((x_i^* \cdot c) - (x_{i-1}^* \cdot c)) = c \cdot \sum_{i=1}^n M_i^* (x_i^* - x_{i-1}^*) = c \cdot U(f(xc), P^*)$$

ולכן מתקיים

$$U(f(x), P) - L(f(x), P) = c \cdot (U(f(xc), P^*) - L(f(xc), P^*)) \leq c \cdot \frac{\varepsilon}{c} = \varepsilon$$

כלומר ממשפט 2.3 שהתנאים הבאים שקולים מתקיים ש $f(x)$ אינטגרבילית ב $[ac, bc]$
עתה נראה שערכי האינטגרלים שווים אם אחת מהן אינטגרבילית,

ראינו שלכל חלוקה P של $[ac, bc]$ קיימת חלוקה P^* של $[a, b]$ כך ש $L(f(x), P) = c \cdot L(f(xc), P^*)$
 לכן, מתקיים כי

$$\begin{aligned} \int_{ac}^{bc} f(x) dx &\stackrel{\text{def}}{=} \sup \{L(f(x), P) \mid P\} \leq \sup \{c \cdot L(f(xc), P^*) \mid P^*\} \\ &= c \cdot \sup \{L(f(xc), P^*) \mid P^*\} \stackrel{\text{def}}{=} c \cdot \int_a^b f(xc) dx \end{aligned}$$

ולכן $\int_a^b f(xc) dx \geq \frac{1}{c} \cdot \int_{ac}^{bc} f(x) dx$
 באופן דומה ראינו שלכל חלוקה P^* של $[a, b]$ קיימת חלוקה P של $[ac, bc]$ כך ש $L(f(x), P) = L(f(xc), P^*)$
 לכן, מתקיים כי

$$\begin{aligned} \int_a^b f(xc) dx &\stackrel{\text{def}}{=} \sup \{L(f(xc), P^*) \mid P^*\} \leq \sup \left\{ \frac{1}{c} \cdot L(f(x), P) \mid P \right\} \\ &= \frac{1}{c} \cdot \sup \{L(f(x), P) \mid P\} \stackrel{\text{def}}{=} \frac{1}{c} \cdot \int_{ac}^{bc} f(x) dx \end{aligned}$$

ולכן,

$$\frac{1}{c} \cdot \int_{ac}^{bc} f(x) dx = \int_a^b f(xc) dx$$

ולכן מהיות הפונקציות אינטגרליות מתקיים כי:

$$\frac{1}{c} \cdot \int_{ac}^{bc} f(x) dx = \frac{1}{c} \cdot \int_{ac}^{bc} f(x) dx = \int_a^b f(xc) dx = \int_a^b f(xc) dx$$

ולכן $\int_a^b f(xc) dx = \int_{ac}^{bc} f(x) dx \cdot \frac{1}{c}$, כנדרש!

מ.ש.ל.ב. ☺